

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Osmaniye 2 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Tokat T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Urfa 2 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve Siverek 2 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin tüm boyutlarıyla araştırılması, ceza infaz kurumlarındaki uygulamaların insan hakları, hukuk devleti ve eşitlik ilkeleri bakımından incelenmesi ve gerekli yasal-idari tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 08.06.2026

DİLAN KUNT AYAN

Şanlıurfa Milletvekili

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) Urfa Şubesi ile Tutuklu ve Hükümlü Aileleri ile Dayanışma Derneği (TUHAY-DER) Urfa Temsilciliği tarafından Mayıs 2026 tarihinde Osmaniye 2 No'lu T Tipi, Tokat T Tipi, Urfa 2 No'lu T Tipi ve Siverek 2 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında gerçekleştirilen ziyaretler sonucunda gözlem ve değerlendirme raporu hazırlanmış; hapisanelerde sistematik nitelik taşıyan çok sayıda hak ihlali tespit edilmiştir.

Raporda dört hapisanede ortaklaşan sorunların başında sağlık hakkına erişim engelleri gelmektedir. Görüşmelerde en az 25 mahpusun ağır veya kronik hastalığının bulunduğu, bunlardan en az 16'sının ağır hasta mahpus kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Özellikle Urfa 2 No'lu Cezaevinde bulunan Abdulkadir Kaya'nın AORT damar genişlemesi, kalp kapakçığı değişimi ve yüksek tansiyon rahatsızlıkları bulunduğu, Adli Tıp Kurumu raporunda AORT damar genişliğinin 4,9 santimetreye ulaştığının belirtildiği aktarılmıştır. Buna rağmen tedavi ve takip süreçlerine ilişkin ciddi sorunlar yaşandığı ifade edilmektedir.

Urfa 2 No'lu Hapishanesi'nde sıcak su bulunmadığı, peteklerin çalışmadığı, havalandırma sürelerinin kısıtlandığı, klima kullanımına izin verilmediği, yemeklerin kalitesiz olduğu ve dış hekimine erişimde sorunlar yaşandığı belirtilmiştir.

Urfa 2 Nolu Hapishanesi'nde siyasi mahpusların koşuşlarının adli mahpuslara kıyasla daha sık arandığı, personelin ayrımcı tutumlar sergilediği ve siyasi kimlik nedeniyle farklı muamele yapıldığı yönünde beyanlar bulunmaktadır. Ayrıca adli mahpuslara 45 dakika telefon hakkı tanınırken siyasi mahpuslara haftalık yalnızca 10 dakika telefon hakkı verildiği, görüntülü görüşme hakkının ise siyasi mahpuslara tanınmadığı aktarılmıştır.

Siverek 2 No'lu Hapisahanesi'nde mahpuslar, bazı infaz ve koruma memurlarının siyasi mahpuslara karşı düşmanca ve üstenci tutum sergilediğini, hakaret ve tehdit içerikli dil kullandığını ifade etmiştir. Koşuş aramalarında eşyaların dağıtıldığı ve tahrip edildiği, şikâyet dilekçelerinin işleme konulmadığı, temizlik malzemelerinin yeterli verilmediği belirtilmiştir. Ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü Ahmet Öztürk'ün tek kişilik hücrede tutulduğu, sosyal ve kültürel faaliyetlerden yararlandırılmadığı ve fiilen ağırlaştırılmış tecrit koşullarına maruz bırakıldığı aktarılmıştır. Ayrıca Ahmet Tüneli'nin infazının dört kez uzatıldığı ve son olarak altı ay ertelendiği belirtilmiştir.

Tokat T Tipi Cezaevinde görüşülen mahpuslar; tüm ailelerinin il dışında olduğunu, aileye yakın cezaevlerine sevk taleplerinin reddedildiğini ve bu nedenle aile bağlarının ciddi biçimde zayıfladığını ifade etmiştir. Hapishanede sosyal faaliyetlerin haftada yalnızca 45 dakikalık spor etkinliği ile sınırlı olduğu, muhalif gazete ve televizyon kanallarına erişimin engellendiği, ciddi ısınma sorunu yaşandığı ve kitap kotası uygulandığı belirtilmiştir.

Tokat Hapishanesi'nde 2025 yılı başından itibaren en az 11 infaz erteleme ve 2 infaz yakma kararı verildiği ifade edilmektedir. Ayrıca ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü Hamit Acu'nun yaklaşık bir yıldır tek kişilik hücrede tutulduğu, spor hakkından yararlanamadığı ve sosyal faaliyetlere katılamadığı aktarılmıştır.

Osmaniye 2 No'lu Hapishanesi'nde ise yaklaşık 30 metrekarelik odalarda 8 kişinin kaldığı, tek banyo ve tek lavabo bulunduğu, havalandırma alanlarının tel örgülerle kapatıldığı, spor faaliyetlerinin ayda iki kezle sınırlandığı, kitap kotası uygulandığı ve sosyal faaliyetlere çıkarılmayan mahpusların buna rağmen faaliyetlere katılmadıkları gerekçesiyle infazlarının ertelendiği veya yakıldığı yönünde iddialar bulunmaktadır.

Mahpuslar ayrıca kurul görüşmelerinde "pişman mısınız?", "PKK terör örgütü müdür?" gibi siyasi sorular yöneltildiğini ve verilen cevapların infaz yakma veya infaz erteleme kararlarında etkili olduğunu ifade etmiştir.

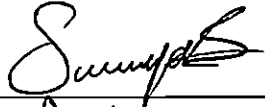

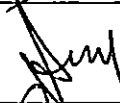

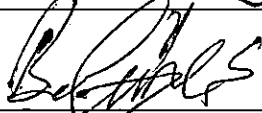

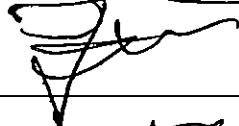

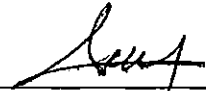

Rapora göre dört cezaevinde de ortak biçimde;

- Ağır hasta mahpusların tedaviye erişiminde ciddi sorunlar yaşanması,
- Hastane sevklerinin geciktirilmesi veya reddedilmesi,
- Siyasi mahpuslara yönelik ayrımcı uygulamalar,
- Telefon ve görüntülü görüşme haklarında eşitsizlik,
- Muhafif gazete, dergi ve televizyon kanallarına erişimin engellenmesi,
- Keyfi koğuş aramaları ve kötü muamele iddiaları,
- Tek kişilik hücre uygulamaları ve fiili tecrit,
- İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla infaz yakma ve infaz erteleme uygulamalarının yaygınlaşması,
- Ailelerden yüzlerce kilometre uzağa sevk edilme nedeniyle aile bağlarının zayıflaması,
- Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere erişimin engellenmesi,

gibi çok sayıda hak ihlali iddiası bulunmaktadır.

Anayasa'nın 17'nci maddesinde güvence altına alınan kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı, 19. maddesinde düzenlenen kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, 20. maddesinde yer alan özel hayat ve aile hayatına saygı hakkı, 26. maddesindeki ifade özgürlüğü ve 56. maddesindeki sağlık hakkı ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muameleye İlişkin Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) dikkate alındığında söz konusu iddiaların bağımsız ve etkili biçimde araştırılması zorunludur.

Bu nedenle Osmaniye 2 No'lu T Tipi, Tokat T Tipi, Urfa 2 No'lu T Tipi ve Siverek 2 No'lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin tüm yönleriyle araştırılması, ağır hasta mahpusların durumunun incelenmesi, İdare ve Gözlem Kurulu uygulamalarının hukuka uygunluğunun değerlendirilmesi, siyasi mahpuslara yönelik ayrımcı uygulama iddialarının araştırılması ve ceza infaz sisteminde yaşanan yapısal sorunların tespit edilerek çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4			
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	